

Міністерство освіти і науки України
Одеський державний аграрний університет
Вроцлавський економічний університет (Республіка Польща)
Західно-Каспійський університет (Азербайджан)
Національний інститут економічних досліджень (Республіка Молдова)
Вища школа бізнесу, медіа та реклами (Республіка Польща)
ННЦ Інститут аграрної економіки
Київський національний економічний університет
Полтавський державний аграрний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Сумський національний аграрний університет
Уманський національний університет

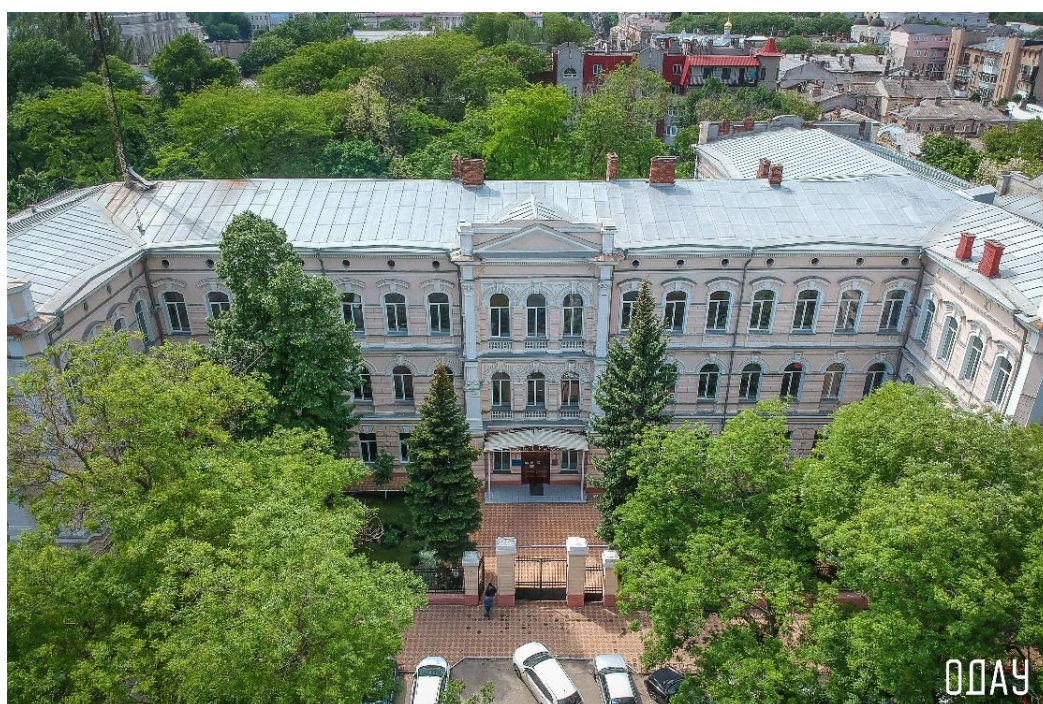

**«БРАСЛАВСЬКІ ЧИТАННЯ. ЕКОНОМІКА ХХІ
СТОЛІТТЯ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ
ВИМІРИ»**

**Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної
конференції**
(06 листопада 2025 року)

Одеса 2025

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Odesa State Agrarian University
Wrocław University of Economics and Business (Republic of Poland)
West Caspian University (Azerbaijan)
National Institute of Economic Research (Republic of Moldova)
Higher School of Business, Media and Advertising (Republic of Poland)
National Scientific Center “Institute of Agrarian Economics”
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
Poltava State Agrarian University
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
Sumy National Agrarian University
Uman National University**

**«BRASLAV READINGS. ECONOMY OF THE 21ST
CENTURY: NATIONAL AND GLOBAL
DIMENSIONS»**

**Proceedings of the III International Scientific and
Practical Conference**

(November 6, 2025)

Odesa 2025

DOI <https://doi.org/10.37000/7738387136>

УДК 339.9:364

Браславські читання. Економіка XXI століття: національний та глобальний виміри: Збірник матеріалів III Міжнародної наукової-практичної конференції, 06 листопада 2025 року. Одеса, ОДАУ. 2025. 279 с.

Збірник матеріалів містить наукові надбання та доповіді учасників II Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої актуальним питанням розвитку економіки в сучасних умовах. У матеріалах розглядаються теоретичні та практичні аспекти економічних відносин на національному та міжнародному рівнях, зокрема у сферах аграрного виробництва, фінансового менеджменту, маркетингу, логістики, обліку і оподаткування, управління персоналом та застосування сучасних технологій. Представлені дослідження та рекомендації спрямовані на пошук рішень для ефективного функціонування економіки в умовах глобалізації, враховуючи досвід різних країн.

Збірник буде корисним для науковців, економістів, викладачів, аспірантів, студентів та всіх, хто зацікавлений у вивченні сучасних економічних процесів і тенденцій.

Рекомендовано до друку вченою радою Одеського державного аграрного університету (протокол №3 від «27» листопада 2025 року).

Редакційна колегія:

Топов А.Г., к.е.н., доцент, в.о. декана факультету економіки та управління ОДАУ (голова ред.колегії)

Баланюк І.Ф., д.е.н., професор, зав. кафедри обліку і аудиту, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Дяченко О.П., д-р наук з держ. упр., професор, Академія технічно-артистична, Республіка Польща

Запіша Г.М., д.е.н., професор, зав. кафедри менеджменту ОДАУ

Князева О.А., д.е.н., професор, в.о. зав. кафедри економічної теорії та економіки підприємства ОДАУ

Крюкова І.О., д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування ОДАУ

Калюжна М.М., к.е.н., доцент, в.о. зав. кафедри обліку і оподаткування ОДАУ

Найда А.В., к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування (заступник голови ред.колегії)

Петренко О.П. к.е.н., доцент кафедри економічної теорії та економіки підприємства ОДАУ (відповідальний секретар)

Макарова Т.О. лаборант кафедри менеджменту ОДАУ (технічний редактор)

Відповідальність за достовірність даних, зміст і якість матеріалів збірника несуть автори.

НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

- ТОПОВ А.Г.** голова оргкомітету, кандидат економічних наук, доцент, в. о. декана факультету економіки та управління, Одеський державний аграрний університет;
- НАЙДА А.В.** заступник голови, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування, Одеський державний аграрний університет.
- ПЕТРЕНКО О.П.** секретар, кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної теорії та економіки підприємства, Одеський державний аграрний університет
- ДЯЧЕНКО О.П.** доктор наук з державного управління, професор, Академія технічно-артистична, Республіка Польща
- ДОГА-МІРЗАК М.** доктор економічних наук, доцент кафедри фінансів та банківської справи факультету економічних наук, Державний університет Молдови, Республіка Молдова;
- ГАЛИЦЬКИЙ О.М.** доктор економічних наук, професор, професор кафедри кадрової, мобілізаційної та організаційно-штатної роботи, Військова академія, Україна;
- ВОРОНЬКО-НЕВІДНИЧА Т.В.** доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної, Полтавський державний аграрний університет, Україна;
- БАЛАНЮК І.Ф.** доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку і аудиту, Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, Україна;
- ЗАПША Г.М.** доктор економічних наук, професор, зав. кафедри менеджменту, Одеський державний аграрний університет, Україна;
- КНЯЗЄВА О.А.** доктор економічних наук, професор, в.о. зав. кафедри економічної теорії та економіки підприємства, Одеський державний аграрний університет, Україна;
- КРЮКОВА І.О.** доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування, Одеський державний аграрний університет;
- КАЛЮЖНА М.М.** кандидат економічних наук, доцент, в.о. зав. кафедри обліку і оподаткування, Одеський державний аграрний університет, Україна;
- СОКОЛЮК К. Ю.** кандидат економічних наук, доцент, докторант, старший науковий співробітник відділу ринкових механізмів та структур, ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України», Україна.

аграрного сектору чи малого бізнесу, де швидкість отримання компенсацій є критичною для запобігання ланцюговим банкрутствам.

Але високі початкові витрати на інтеграцію нових технологій супроводжують інноваційні процеси, проблеми є конфіденційності та захисту персональних даних, а також етичні ризики, пов'язані з алгоритмічною упередженістю. Крім того, відсутність належної правової бази для регулювання використання блокчейну чи телематики у страхуванні може стримувати розвиток цих технологій.

Попри наявні труднощі, у страхуванні інноваційні маркетингові інструменти мають потенціал для підтримки стійкості економічних середовища. Вони дозволяють страховим компаніям не лише зміцнювати власні конкурентні позиції, а й виконувати і надалі важливі соціально-економічні функції, забезпечувати фінансову стабільність суспільства, зменшувати наслідки кризових явищ та сприяти сталому розвитку [3].

Таким чином, інноваційні маркетингові інструменти у страхуванні є надзвичайно актуальним. Вони дають змогу швидко та ефективно підібрати та надати клієнту саме той страховий продукт, якого він потребує. Що є значним фактором для підвищення прибутків страхової компанії, та, відповідно, розвитку страхового ринку.

Література:

1. Прокопчук О. Т., Пенькова О. Г., Харенко А. О. Теоретичні засади управління маркетинговою діяльністю у страховому бізнесі. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2022. Вип. 101. Ч. 2 : Економічні науки. С. 120-130.

2. Прокопчук, О. Т. Інноваційні підходи до розвитку ринку страхових послуг в Україні. *Редакційна колегія*, 2025, 100. С. 90-91

3. Заколюжний В. О. Інноваційні підходи до формування маркетингової політики ринку страхових послуг в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 9, трав. С. 71–74.

Христенко В. Ю.,

*здобувач вищої освіти ОПП Бізнес-адміністрування
Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава, Україна*

Воронько-Невіднича Т. В.,

*д.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної
Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава, Україна*

**МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА ЗА СУЧАСНИХ УМОВ**

Сучасні умови господарювання характеризуються високим рівнем невизначеності, глобалізаційними викликами та необхідністю адаптації малого бізнесу до принципів сталого розвитку. Це зумовлює зростання ролі ефективного менеджменту як ключового інструменту забезпечення стабільності та конкурентоспроможності підприємств.

Менеджмент сталого розвитку передбачає інтеграцію економічних, екологічних, соціальних та безпекових цілей у систему управління підприємством [2, с. 81]. Для малих підприємств це означає необхідність пошуку балансу між прибутковістю, раціональним використанням ресурсів та соціальною відповідальністю.

Серед основних труднощів, з якими стикається малий бізнес за сучасних умов, можна виокремити нестачу компетенцій і практичного досвіду у стратегічному менеджменті, обмежене фінансування трансформаційних ініціатив, опір працівників, спричинений невпевненістю чи страхом втратити роботу, низький рівень цифрової трансформації та автоматизації процесів, а також відсутність чітко визначених місії, бачення й стратегічних орієнтирів розвитку [5–6]. Сукупність цих факторів зменшує здатність підприємства до ефективних змін і впровадження сучасних управлінських підходів. Проте, стратегічний менеджмент в умовах сталого розвитку має бути спрямований на формування довгострокових конкурентних переваг шляхом впровадження інновацій, підвищення енергоефективності, екологізації виробничих процесів та розвитку партнерських відносин зі стейкхолдерами тощо. Водночас, організаційна культура малого підприємства відіграє важливу роль у реалізації принципів сталого розвитку, оскільки саме через систему цінностей, мотивації та лідерства забезпечується підтримка відповідальної поведінки працівників. У свою чергу, ефективний менеджмент сталого розвитку сприяє підвищенню репутаційного капіталу підприємства, зміцненню довіри споживачів і партнерів, а також створенню передумов для зростання у динамічному бізнес-середовищі.

Разом з тим, малі підприємства часто стикаються з браком фінансових і технічних можливостей для реалізації інновацій, що ставить їх у менш вигідне становище порівняно з великими компаніями [1; 3; 4].

Отже, менеджмент у сучасних умовах виступає не лише засобом управління господарською діяльністю, а й стратегічним інструментом забезпечення сталого розвитку малого підприємства на основі інноваційності, соціальної відповідальності та екологічної збалансованості.

Таким чином, за сучасних умов малий бізнес відіграє значну роль у забезпеченні економічної стійкості, створенні робочих місць і підтримці розвитку місцевих громад. Проте, попри свою важливість, він зіштовхується з численними перешкодами, що гальмують його сталий розвиток. Важливою умовою підвищення конкурентоспроможності малого бізнесу є запровадження стратегічного управління, заснованого на засадах сталого розвитку, диджиталізації та масштабуванні впровадження смарт-технологій. Застосування цифрових інструментів, автоматизації та імплементації інтелектуальних рішень сприяють підвищенню ефективності управлінських процесів, оптимізації витрат і гнучкому реагуванню на зміни ринку.

Література:

1. Васюта В., Лобас В., Зубко О. Сучасні проблеми розвитку малого підприємництва в Україні. *Галицький економічний вісник*. № 2 (87). 2024. С. 207-213. DOI: 10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.02.207.
2. Воронько-Невіднича Т. В. Безпекова складова сталого розвитку аграрної економіки. *Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно–економічне забезпечення*: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції. ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут». Запоріжжя: ФОП Однорог Т.В., 2025. С. 242. С. 81-83.
3. Воронько-Невіднича Т. В. Управління економічною рівновагою, сталим розвитком та мотиваційно-інноваційно-адаптивним потенціалом підприємств у стратегії євроінтеграційної трансформації агробізнесу: монографія. Полтава : ПП «Астрая», 2025. 300 с. DOI: <https://doi.org/10.51500/8466-56-5>.
4. Соболева Т.О., Козюра С.І. Еволюція концепції сталого розвитку в менеджменті та її бізнесімплементація в Україні. *Стратегія економічного розвитку України*. 2024. № 54. С. 57-67. DOI: 10.33111/sedu.2024.54.057.067.
5. Shaulska L., Yakymova N., Krymova M. Innovative employment in the structure of the modern labor market. *European Journal of Transformation Studies*. 2020. Vol. 8, № 1. P. 79–92.
6. Shaulska O., Doronina M., Naumova N., Honcharuk O., Tomchuk O. Cross-country clustering of labor and education markets in the system of strategic economic. *REICE. Revista Electrónica de Investigación en Ciencias Económicas*. 2020. Vol. 8, № 16. P. 166–196. DOI: <https://doi.org/10.5377/reice.v8i16.10681>.

Чернов М. Г.,
аспірант кафедри менеджменту
Одеський державний аграрний університет
м. Одеса, Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Актуальність науково-прикладного дослідження організаційно-економічного механізму управління розвитком ресурсного потенціалу аграрних підприємств спричинюється:

по-перше, належністю ресурсного потенціалу до інтегрованих характеристик можливостей підприємства забезпечувати виробничий процес земельними, матеріальними, трудовими, фінансовими та інноваційними ресурсами, а також здатністю ефективно їх відтворювати та використовувати;

по-друге, нестабільністю зовнішнього середовища, глобалізаційними викликами, посиленням конкуренції, воєнно-політичними ризики та природно-кліматичними змінами, що зумовлюють потребу в переосмисленні існуючих підходів до управління цим потенціалом;

Мельничук О.І., Сухенко С.А. Макарова Т.О. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	72
Макарова Т.О., Найда І.С. РОЗВИТОК СТАРТАПІВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	75
Малашенко Ю.А., Єфременко А.Г. ФІНАНСОВО-СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ОСНОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	78
Нечаєва І. А., Мільчевська А. Г. РОЛЬ ЛІДЕРСТВА ТА КОМУНІКАЦІЙ У ПРОЦЕСІ ПОДОЛАННЯ КРИЗОВИХ ЯВИЩ	81
Олійник І., Лясковська Я. ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ РЕСУРС ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	85
Пилипчук І. Ю. ІННОВАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ВІТЧИЗНЯНИХ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	86
Рибалко-Рак Л.А., Свириденко І.О. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ОНЛАЙН-БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	88
Романко О.П. УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УМОВАХ ВІЙНИ: СУТНІСТЬ, ПОТРЕБИ	91
Садченко О.В., Гайворонська І.В. ESG-ОРІЄНТОВАНЕ ВИРОБНИЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ЦИРКУЛЯРНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА ІННОВАЦІЙНОГО МАРКЕТИНГУ	92
Сніжченко А. В., Овчарук О. М., ОПТИМІЗАЦІЯ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА З УРАХУВАННЯМ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	96
Хилько І. І., Іваненко В. О., УПРАВЛІННЯ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАВОК ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	97
Хорольський М.В. ІННОВАЦІЙНІ МАРКЕТИНГОВІ ІНСТРУМЕНТИ У СТРАХУВАННІ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ СТІЙКОСТІ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ	100
Христенко В. Ю., Воронько-Невіднича Т. В., МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА ЗА СУЧАСНИХ УМОВ	102